

# НЕ НА СЛОВАХ, А НА СПРАВЕ

Кожны год працоўныя нашай краіны адзначаюць 5 снежня — дзень, у які VIII Надзвычайным з'ездам Саветаў у 1936 годзе была прынята Канстытуцыя СССР. У адпаведнасці з ёй новыя Канстытуцыі прынялі ўсе савецкія рэспублікі.

У Канстытуцыі СССР і Канстытуцыях саюзных рэспублік адлюстраваны той факт, што наша савецкае грамадства ўпершыню ў гісторыі чалавецтва ажыццявіла сацыялістычны пераўтварэнні. Асноўныя ўстоі сацыялізма — сацыялістычная ўласнасць на зямлю, леса, фабрыкі і заводы, ліквідацыя эксплуатацыі і эксплуатацыйскіх класаў, ліквідацыя беспрацоўя, атрыманне права на працу, адпачынак, адукацыю і г. д. — былі дасягнуты і атрымалі сілу закона. Канстытуцыя СССР вызначыла, што не маёмаснае ці службовае становішча, не нацыянальнае паходжанне, а асабістыя здольнасці і асабістая праца кожнага савецкага чалавека вызначаюць яго становішча ў грамадстве.

Канстытуцыя пры гэтым не абмежавалася фармальным фіксаваннем праў грамадзян, як гэта робяць канстытуцыі буржуазных краін, а ўсю ўвагу сканцэнтравала на гарантыях гэтых праў, укавала сродкі і шляхі іх ажыццяўлення. Такого закона чалавецтва яшчэ не ведала. Прыняцце новай Канстытуцыі азначала, што ў краіне Саветаў ажыццяўляецца сапраўдная дэмакратыя, дэмакратыя сацыялістычная.

Ярка характарыстыка гістарычных перамог савецкага народа дадзена М. С. Хрушчовым у справаздачным дакладзе ЦК КПСС XXII з'езду партыі, у дакладзе аб Праграме Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, у выступленнях дэлегатаў з'езда.

«Галоўны вынік дзейнасці партыі і народа, — адзначыў М. С. Хрушчоў у дакладзе аб Праграме партыі, — гэта поўная і канчатковая перамога сацыялізма ў СССР». Зараз мы маем у сабе высокаразвітую дзяржаву новага тыпу — сацыялістычную дзяржаву, дэмакратыю вышэйшага тыпу — сацыялістычную дэмакратыю.

Ці ж не аб сапраўдным народнаўладдзі, аб вялікай дэмакратычнасці нашага грамадства гаворыць хоць бы такі факт, што ў рабоце Саветаў прымае ўдзел каля 2-х мільёнаў чалавек! Толькі ў Саветы Беларусі выбрана 78 тысяч чалавек.

Хто ж гэтыя людзі, якія прымаюць удзел у рабоце органаў дзяржаўнай улады? Гэта — перадавыя рабочыя, калгаснікі, інтэлігенты, партыйныя, прафсаюзныя і камсамольскія работнікі, кіраўнікі прадпрыемстваў, будоўляў, калгасаў і саўгасаў. Сам народ з'яўляецца гаспадаром свайго лёсу.

А якое становішча існуе ў капіталістычных краінах? Уся ўлада там сканцэнтравана ў руках вузкіх груп прадстаўнікоў буйнейшых манопалій. Ва ўрадзе Эйзенхаўэра больш дваццаці яго членаў ці самі былі мільянерамі, ці служылі ў буйнейшых карпарацыях. У цяперашнім кабінете міністраў ЗША шэсць мільянераў і мільярдэраў, уключаючы сюды прэзідэнта Дж. Кенедзі, дзяржаўнага сакратара Д. Раска і інш. У англійскім урадзе з 19 міністраў 12 непасрэдна звязана з манополіямі, а ва ўрадзе Адэнаўэра з 18 яго членаў 12 — прадстаўнікі канцэрнаў і акцыянерных таварыстваў.

Буржуазныя канстытуцыі рэду краін фармальна абвешваюць усеагульнае выбарчае права, роўнасць і г. д. Але аб якой роўнасці можа ісці гутарка, калі, напрыклад, у ЗША багацеі — адзін працэнт насельніцтва — трымаюць у сваіх руках каля 60 працэнтаў нацыянальнага багацця!

Выбарчую сістэму ў капіталістычных краінах увесь час перакроююць, прыстасоўваюць да таго, каб у максімальнай ступені забяспечыць інтарэсы манопалій і сказіць сапраўдную волю выбаршчыкаў.

Наш суайчыннік Мечыслаў Шупенька, які нядаўна вярнуўся з Аўстраліі ў родны Вілейскі раён, расказвае: «Вярнуўшыся на Радзіму, адразу ж прымаў удзел у выбарах... З радасным сэрцам апускаў бюлетэнь у урну. Ніхто за табою не сочыць, ніхто нікога не падкупляе. А там, у Аўстраліі... Бачыў, як гэта робіцца. Аж да забойстваў справа даходзіла. Усё чыста на ашуканстве пабудавана. Адзін аднаму абяцаюць, адзін аднаму хлусяць...»

Манопалістычная буржуазія выкарыстоўвае ўсе сродкі, каб трымаць масы ў падначаленні. Паліцыйская дубінка і куля займаюць усё большае месца ў арсенале «аргументаў» буржуазнай дэмакратыі.

Нічога падобнага няма і не можа быць у нашай краіне. «Мы робім усё і будзем рабіць усё, — гаворыць М. С. Хрушчоў, — каб наш сацыяльны лад і наша дэмакратыя яшчэ больш удасканаліліся як прыклад сацыялістычнага спосабу жыцця для ўсіх народаў». Рашэнні XXII з'езда КПСС — бліскучае пацверджанне гэтых слоў.

Ленін марыў бачыць Расію магутнай і багатай краінай. Савецкі Саюз стаў такой краінай. А ў бліжэйшы час ён будзе першай прамысловай краінай свету.

Усе велізарныя змены, новыя рысы ў жыцці савецкага грамадства ў перыяд разгорнутага будаўніцтва камунізма будуць адлюстраваны ў новай Канстытуцыі СССР, да распрацоўкі якой прыступілі ўжо. Партыя камуністаў

прывяла краіну да поўнай і канчатковай перамогі сацыялізма. Яна ўпэўнена вядзе яе наперад да камунізма.

Усімі правамі, прадстаўленымі Савецкай Канстытуцыяй, карыстаюцца ў поўнай меры і землякі, якія вярнуліся на Радзіму з-за мяжы. Сёння на старонках газеты яны расказваюць аб гэтым нашым чытачам.

Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

## Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА  
ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ  
СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 92 (577)

Снежань 1961 г.

Год выдання 7-ы

### НАШ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ АБАВ'ЯЗАК



Студэнты і выкладчыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, а таксама моладзь сталіцы рэспублікі 27 лістапада цёпла сустракалі на Мінскім вакзале юнакоў і дзяўчат рэвалюцыйнай Кубы, якія прыбылі ў сталіцу Беларусі на вучобу.

... Поезд падыходзіць да вакзала. Пад Гімн дэмакратычнай моладзі з развіваючымся сцягам сваёй радзімы вялікая група кубінскіх юнакоў і дзяўчат выходзіць на перон. У непрывычных для іх шапках-вушанках, з усмешкамі на тварах, радасныя, праходзяць яны па калідоры, які ўтварылі сустракаючыя.

Воклічы «Віва, Куба!», «Няхай жыве рэвалюцыйная Куба!», «Няхай жыве дружба паміж савецкім і кубінскім народам!» чуюцца з новай сілай, калі слова атрымлівае малады кубінец з Гаваны Эстэбан Альфонса. Ён прыехаў у Савецкі Саюз, каб стаць спецыялістам у галіне хіміі. Тры месяцы ў сабе на радзіме ён вучыў рускую мову і таму сваё кароткае слова пачынае па-руску.

— Амігос! Таварышы, сябры! Мы рады таму, — гаворыць ён, — што зможам вучыцца ў Савецкім Саюзе, краіне вялікага сацыяльнага і навуковага прагрэсу. Ваша краіна дапамагае нам будаваць новае жыццё, падтрымлівае з Кубай вялікую дружбу, і наш народ таму праяўляе да яе пацэнці самую шчырай сімпатыі. У нас добра ведаюць аб савецкіх сябрах. Вялікае вам дзякуй за сардэчную сустрэчу. Няхай жыве дружба паміж кубінскім і савецкім народам!

З вакзала прыбыўшыя і сустракаўшыя разам накіроўваюцца ў інтэрнат на Бабруйскай вуліцы, дзе будуць жыць маладыя кубінцы. Яны размяшчаюцца ў студэнцкіх пакоях.

60 юнакоў і дзяўчат з Кубы будуць займацца ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце імя Ул. І. Леніна на падрыхтоўчым факультэце. З наступнага года яны стануць студэнтамі ўніверсітэта і політэхнічнага інстытута, каб атрымаць спецыяльнасці па хіміі, электроніцы, тэхніцы.

На здымку: першая сустрэча студэнтаў БДУ з пасланцамі Кубы.

### САМЫЯ МАЛЕНЬКІЯ У СВЕЦЕ

КАПЕЙКА. ТОЛЬКІ КРЫХУ большыя за яе па даўжыні новыя гадзіннікі. Іх выпуск хутка пачне Мінскі гадзіннікавы завод яны. Несумненна, прыйдуча па душы нашым жанчынам.

ЗМЯНЕННЕ ГАВАРЫТНЫХ РАЗМЕРАЎ ГАДЗІННІКАЎ звязана са змяншэннем усіх

дэталей у доследным узоры. Выравлены на заводзе, зменшаны ў паўтара раза памеры 63 дэталей. Каб пераісці на серыйны выпуск новых гадзіннікаў, неабходна вырабіць вялікую колькасць штампав, рэжучага і вымяральнага інструменту. Цяпер большая частка аснасткі на

ЗАВОДЗЕ ГОТОВА. У РАСПРАЦОЎЦЫ НОВАГА УЗОРУ ГАДЗІННІКАЎ АКЦЫЙНЫ УДЗЕЛ ПРЫНЯЛІ КАЛЕКТЫВЫ ТЭХНІЧНАГА І ІНСТРУМЕНТАЛЬНАГА АДЗЕЛА. ЛАВАТОРЫІ НОВЫХ МІНСКІХ ГАДЗІННІКАЎ ХРАМІРАВАНЫМ, АНАЛІЗ-РАВАНЫМ І ПАЗАЛОЧНЫМ КАРПУСАХ БУДУЦЬ САМЫМІ МАЛЕНЬКІМІ У СВЕЦЕ.



У многіх гарадах нашай Радзімы добра вядома прадукцыя магілёўскага металургічнага заводу імя Мяснікова. Калектыў заводу пасляхова закончыў гадавую праграму да адкрыцця XXII з'езда КПСС і перавёў трубадзейны цэх на новую тэхналогію, што дало магчымасць павялічыць прадукцыю ў два разы. На здымку: адгрузка труб для новабудоўляў Беларусі.

Фота М. Сідарава.

Мікола ХВЕДАРОВІЧ

### КАМУНІЗМ

З дзён кастрычніцкіх першых, суровых Запаветна, як сэрца прысягу, Камунізм — наша роднае слова, Мы нясем на разгорнутых сцягах.

Гэта слова людзей аб'яднала і сардэчна навек парадніла. Гэта слова натхнёнае стала Класа-волата грознаю сілай.

Нас вучыў шанаваць яго Ленін, Ён жа першы з народнай трыбуны Усім буржум на страх і здзіўленне Прадракаў светлы вобраз камуны.

Яго змест ужо Маркс нам зазначыў У высновах сваіх гістарычных. У гэтым слове паззію бачыў — Голас праўды народнае зычны.

І як зорка яно ў падарожжы Асвятляе да шчасця пуціну. Гэта роднае слова, і кожны Яго любіць, як маці-Айчыну.

Слова звонкае, быццам жалеза, Капіталу гучыць, як пагроза. А для нас — яно заўжды паззія, Нашай партыі Ленінскай розум.

### 100 камбайнаў за дзень

Добра папрацавалі сёлета гомельскія камбайнабудоўнікі. Вытворчая праграма за 10 месяцаў па выпуску таварнай прадукцыі выканана на 109,6 працэнта. Завод дасягнуў узраўноўвання вытворчасці, запланаванага на 1965 год. Выпуск камбайнаў у асноўным павялічыўся за кошт росту прадукцыйнасці працы, укаранення новай тэхнікі. У цэхах пушчана 25 новых паточных ліній.

З велізарнай цікавасцю вывучаюць працаўнікі заводу матэрыялы XXII з'езда КПСС. Гэтыя гістарычныя дакументы натхняюць на новыя працоўныя подзвігі.

У гэтыя дні з галоўнага канвеера штодзённа сыходзіць па 90—100 сіласаўборачных камбайнаў. Хлебаробы краіны атрымаюць сёлета 30 тысяч сіласаўборачных машын.

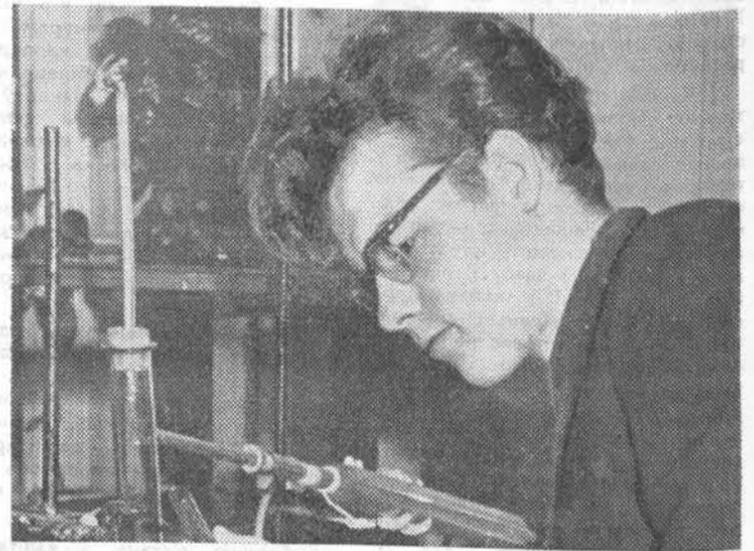
### БУДАЎНІКІ БАБРУЙСКА



У Бабруйску пабудаваны і зданы ў эксплуатацыю сотні новых прыгожых добраўпарадкаваных кватэр. Добрым словам успамінаюць на гэтых бабруйскіх будаўнікоў. На здымку (справа налева): брыгадзір комплекснай брыгады будаўнікоў Селівончык, члены брыгады — Яскевіч, Галавач, Гладкевіч, Гусеў.

Фота М. Сідарава.

## ШЫРОКАЯ ДАРОГА



Ул. Казушчык.

Уладзімір Казушчык нарадзіўся ў Амерыцы, дзе доўгі час жыў яго бацькі, якія эмігрыравалі з былой Заходняй Беларусі. Там ён пачаў вучыцца, скончыў шэсць класаў. Але васьмь год назад сям'я Казушчыкаў вярнулася на Радзіму. Бацька працуе і атрымлівае пенсію (яму залічылі стаж работы на капіталістычных прадпрыемствах і прызначылі пенсію), а сын Уладзімір вучыцца. Ён скончыў дзесяцігодку і зараз з'яўляецца студэнтам Беларускага політэхнічнага інстытута.

Мы гутарылі з Уладзімірам, і ён ахвотна падзяліўся думкамі аб сваёй вучобе ў школе і інстытуце.

Хоць я і скончыў шэсць класаў, тут, на Радзіме, давялося пачынаць з трэцяга, бо рускую мову ведаў дрэнна. Але мне дапамаглі таварышы, настаўнікі. Яны заставаліся пасля ўрокаў і дадаткова займаліся са мной. Скончыў я дзесяцігодку за пяць год, здаваў экзэмна экзамены за некалькі класаў.

Савецкая і амерыканская школы вельмі розныя паміж сабой. Тут зусім іншая дысцыпліна, адносіны паміж вучнямі шчырыя, сяброўскія. І настаўнікі — старэйшыя сябры, да якіх заўсёды можна звярнуцца за парадамі і дапамогай.

У школе я быў піянерам, як і ўсе савецкія дзеці, а потым уступіў у рады Ленінскага камсамола.

Скончыўшы сярэдняю школу, паступіў у політэхнічны інстытут.

Я добра ведаю, што жывучы ў Амерыцы, я ні за што не змог бы паступіць у вышэйшую навучальную ўстанову. Там за вучобу трэба плаціць вялікія грошы. Ды і не толькі за вучобу. Плату патрабуюць і за карыстанне прыборамі, і за лабараторныя заняткі.

Зараз ва ўсіх вышэйшых навучальных установах Савецкага Саюза ўведзены новы парадак прыёму. Асаблівымі ільготамі карыстаюцца юнакі і дзяўчаты, якія маюць двухгадовы працоўны стаж. А тыя, што паступаюць у інстытут адразу пасля школы, вучацца на вярчэрнім аддзяленні інстытута і працуюць на заводзе па спецыяльнасці, блізкай да сваёй будучай прафесіі. Гэта робіцца для таго, каб у студэнтаў з самага пачатку вучобы тэрэтычныя веды падмацоўваліся практычнай работай на вытворчасці, каб яны на практыцы маглі пазнаёміцца са сваёй будучай работай.

Нам, студэнтам, прадастаўляецца многа ільгот. Калі, скажам, рабочыя маюць права здаваць экзамены на больш высокі разрад пасля шасці месяцаў работы на заводзе, то студэнтам такое права прадастаўляецца праз тры месяцы. Два разы ў год, у час зімовай і веснавай сесій, нам прадастаўляецца водпуск для здачы экзаменаў. Акрамя таго, мы маем права на адпачынак летам.

Пасля пайтара года вучобы на вярчэрнім аддзяленні і адначасовай работы на заводзе нас пераводзяць на стаяцыйнае. Цяпер стыпендыю нам выплачвае інстытут. Пасля заканчэння інстытута ўсім нам будзе прадастаўлена работа па спецыяльнасці і, магчыма, на тым жа самым заводзе, дзе мы працавалі.

Хоцяцца сказаць некалькі слоў і аб інстытуце. У ім займаецца 12 тысяч студэнтаў, каля 600 чалавек выкладчыкаў. Тут ёсць шмат лабараторый з цудоўным абсталяваннем, вялікая актавая зала, прасторная бібліятэка, у якой сабраная навейшая мастацкая і тэхнічная літаратура. Я вельмі задаволены, што вучуся ў такім цудоўным інстытуце. Я ўпэўнены, што перада мной адкрыта шырокая дарога ў жыццё.

Г. САДОУСКІ.

НЕ У СТАРАСЦІ І У ВYPАДКУ ХВАРОБЫ АБО СТРАТЫ ПРАЦАЗДОЛЬНАСЦІ: РАУНАПРАУЕ ГРАМАДЗЯН УСІХ РАС І НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ; РОУННЫЯ ПРАВЫ ЖАНЧЫН З МУЖЧЫНАМІ ВА УСІХ ГАЛІНАХ ДЗЯРЖАУНАГА, ГАСПАДАРЧАГА І КУЛЬТУРНАГА ЖЫЦЦЯ. САЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ДЭМАКРАТЫЯ У СУПРАЦЬЛЕГЛАСЦЬ БУРЖУАЗНАЙ НЕ ТОЛЬКІ АВВЯШЧАЕ ПРАВЫ НАРОДА, АЛЕ І ГАРАНТУЕ ІХ РЭАЛЬНАЕ АЖЫЦЦЯУЛЕННЕ. САВЕЦКАЕ ГРАМАДСТВА ЗАБЯСПЕЧВАЕ САПРАУДНУЮ СВАБОДУ АСОБЫ. ВЫШЭІШАЕ ПРАЯУЛЕННЕ ГЭТАЙ СВАБОДЫ — ВЫЗВАЛЕННЕ ЧАЛАВЕКА АД ЭКСПЛУАТАЦЫІ. У ГЭТЫМ ПЕРШ ЗА УСЕ САПРАУДНАЯ САЦЫЯЛЬНАЯ СПРАВЯДЛІВАСЦЬ. (З Праграмы КПСС).

## ВЯЛІКАЕ ПРАВА

Нядаўна я прачытаў новую паэму Мікалая Грыбачова «Амерыка, Амерыка...» Вось урывак з яе: «...Твои, Америка, простые, честные люди, делающие хлеб, машины и всякий припас. По вечерам мечтают о чуде— чтоб не выпал им чёрный день и чёрный час, Чёрный день и час, когда сеются центы скупо и безработица укорачивает пояса, Когда тянется за тарелкой благотворительного супа Рука, умеющая творить чудеса. Руки ж даны, чтоб творить, душа—чтобы петь, Мысль—облетать небеса, море и сушу, Но пять миллионов здесь не знают, куда им деть Руки и душу. А пять миллионов—это Целое государство выброшенных из жизни вон. Им бы впору избрать своего,— безработного,— президента

И требовать места в ООН! Так где же он, тот рай, о котором ты так кричала...»  
І я ўспомніў гэты капіталістычны «рай», у якім правёў 21 год свайго жыцця. Мне ён добра вядомы.  
«Прыватная ўласнасць на прылады і сродкі вытворчасці, эксплуатацыя наёмнай працы, пазбаўленне працоўных усіх правоў». Іменна гэтыя прынцыпы складаюць сутнасць буржуазнай канстытуцыі, хоць запісана ў ёй зусім іншае.  
Тры гады назад я вярнуўся на Радзіму. Тут, як раўнапраўны савецкі грамадзянін, я карыстаюся правамі, гарантанымі Савецкай Канстытуцыяй — канстытуцыяй, якая выказвае волю народа.  
Адно з асноўных правоў грамадзян СССР—права на працу. Гэта вялікае права, дзякуючы якому савецкі чалавек не ведае, што азначае страшнае слова беспрацоўе. Людзям усіх узростаў і прафесій гарантуецца работа. Займае дух, калі бачыш кіпучае жыццё савецкага народа, той велічны

размах будаўніцтва, які разгорнуты ў нашай краіне! Усю краіну можна смела назваць адной вялікай будоўляй.  
З асаблівым натхненнем працуюць савецкія людзі цяпер, калі гістарычны XXII з'езд нашай партыі зацвердзіў план будаўніцтва камунізма. Камунізм—гэта новыя заводы і фабрыкі, домны і шахты, электрастанцыі і чыгункі, каласуючыя нівы і квітнучыя сады, гэта новыя людзі, цудоўныя адносіны паміж імі.  
У Праграме КПСС увасоблены думы, мары і спадзяванні савецкіх людзей усіх пакаленняў: і тых, хто прайшоў ужо вялікую жыццёвую дарогу, і тых, хто толькі ўступае на яе.  
Я шчаслівы, што магу не толькі сузіраць кіпучую дзейнасць майго народа, але і прымаць у ёй актыўны ўдзел. Я рад, што мае дзеці, якія нарадзіліся на далёкай чужыне, жывуць зараз у цудоўнай краіне, што перад імі ляжаць светлыя шляхі ў жыццё.  
Аляксандр ЛЕОНІК, загадчык сталовай фабрыкі імя Крупскай,

## МЫ АДПАЧЫВАЛІ НА КАУКАЗЕ

Кожны грамадзянін СССР мае права на адпачынак — так запісана ў Савецкай Канстытуцыі. Гэтае права забяспечваецца штогадовымі водпускімі і прадастаўленнем працоўным шматлікіх санаторыяў і дамоў адпачынку.

Штогод мільёны савецкіх грамадзян адпачываюць на курортах Крыма і Каўказа, на Рыжскім узмор'і, у розных малюнічых кутках Савецкага Саюза. Любімым відам адпачынку нашай моладзі з'яўляецца турызм і альпінізм. Юнакі і дзяўчаты з задавальненнем праводзяць свае водпускі ў паходах.

Па турысцкай пудёўцы адпачываў гэтым летам і я разам са сваёй жонкай Ленай. Мы працуем на Мінскім камвольным камбінаце. Пудёўкі атрымалі ў прафсаюзным камітэце, заплацілі за абедзве 42 рублі (поўны кошт адной пудёўкі—75 рублёў). Цікавае падарожжа па маршруту Сочи — Новарасійск было разлічана на 20 дзён.

Усяго за пяць гадзін самалёт даставіў нас у Сочи. Сонца, мора, горы—цяжка знайсці лепшае месца для адпачынку. Пяць дзён правялі ў Сочи, а затым пачалося захапляючае па-



Група адпачываючых на Геленджынскай турысцкай базе. Наперадзе — Георгій Садоўскі.

дарожжа па Чарнаморскаму ўзбярэжжы Каўказа.

Ад адной турысцкай базы да другой ехалі аўтобусам. Спыняліся ў Нова-Міхайлаўцы, Геленджыку і іншых месцах.

На кожным прыпынку праводзілі па 3—4 дні, рабілі паходы, хадзілі ў Мамедаву цясніну, на гару Пляхо. Рэбяткі падараліся ў нашай групе вясёлыя, дружныя. 20 дзён праляцелі, як 20 гадзін. Цудоўны адпачынак!

Наша сям'я вярнулася на Радзіму з Аргенціны 5 год назад. Я нарадзіўся ў Буэнас-Айрэсе. Цяжка жылося сям'і эмігранта ў закіянскай краіне. У 13 год прышлося мне ісці працаваць на тэкстыльную фабрыку «Бустыга і Кампанія» ў Этры-Рыас. Шэсць год працаваў на фабрыцы, а вышэй радавога рабочага не падняўся. Цяпер я працую памочнікам майстра, наша брыгада змагаецца за званне брыгады камуністычнай працы.

У 1957 годзе я стаў камсамольцам. У жніўні гэтага года камсамольцы камбіната прымаці ўдзел у азеляненні новага аўтобусага парку, які знаходзіцца побач з камвольным камбінатам. За гэта 30 камсамольцаў былі прэміраваны бясплатнай паездкай у Маскву. Сярод іх быў і я. Мы наведалі Маўзалей Ул. І. Леніна, Выстаўку дзясяцігоддзя народнай гаспадаркі і іншыя выдатныя месцы сталіцы нашай Радзімы.

Мая малодшая сястрычка Аня, якая вучыцца зараз у 5 класе, кожнае лета адпачывае ў піянерскім лагеры камвольнага камбіната «Чайка» (у 30 кіламетрах ад Мінска). Сёлета ў яе асабліва многа ўражанняў: піянеры ездзілі на экскурсію ў Белаежскую пушчу, бачылі жывога зубра. На зваротным шляху пабывалі ў Брэсце, наведалі Брэсцкую крэпасць.

Г. САДОУСКІ.



Лена і Георгій Садоўскія на Каўказе.

# САВЕЦКАЯ КАНСТЫТУЦЫЯ

## Іх бацькі могуць працаваць спакойна

**ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ШЧАСЛИВАЕ ДЗЯЦІНСТВА КОЖНАМУ ДЗІЦЯЦІ — АДНА З НАЙБОЛЬШ ВАЖНЫХ ВЫСАКАРОДНЫХ ЗАДАЧ БУДАЎНІЦТВА КАМУНІСТЫЧНАГА ГРАМАДСТВА. ДАЛЕЙШАЕ ШЫРОКАЕ РАЗГОРТАВАННЕ СЕТКІ ДЗІЦЯЧЫХ УСТАНОВАў СТВОРЫЦЬ УМОВЫ ДЛЯ ТАГО, КАБ УСЁ БОЛЬШАЯ КОЛЬКАСЦЬ СЕМ'Яў, А ў ДРУГІМ ДЗЕСЯЦГОД-ДЗІ — КОЖНАЯ СЯМ'Я МЕЛА Б МАГЧЫМАСЦЬ ПА ЖАДАННЮ ВЯСПЛАТНА ўТРЫМЛІВАЦЬ ДЗІЦЕЦІ І ПАДЛЕТКАў У ДЗІЦЯЧЫХ УСТАНОВАХ. ПАРТЫЯ І ЛІЧЫЦЬ НЕАБХОДНЫМ ЗРАБІЦЬ УСЁ МАГЧЫМАЕ, КАБ УЖО ў ВЛІЖЭІШЫЯ ГАДЫ ЦАЛКАМ ЗАДАВОЛІЦЬ ПАТРЭБЫ ў ДАШКОЛЬНЫХ УСТАНОВАХ.**  
(З Праграмы КПСС).

**З**ІМОВАЯ раніца. Яшчэ цёмна, на вуліцах мала праходзячых. Але вось з парку выязджае першы тралейбус, за ім са званам праносіцца трамвай — пачынаецца працоўны дзень. Пройдзе яшчэ нямнога часу, і вуліцы запоўняцца людзьмі, якія спяшаюцца на заводы, на будаўнічыя пляцоўкі, ва ўстановы.

У гэты ранішні час побач з дарослымі можна ўбачыць і маленькіх хлопчыкаў і дзяўчынак, якія важна крочаць разам са сваімі бацькамі. Яны спяшаюцца ў дзіцячы садзік, дзе іх чакаюць цікавыя цацкі і вялікія гульні. Зойдзем разам з маленькімі гаспадарамі ў 92 дзіцячы сад, што знаходзіцца ў рабочым раёне на Старажоўцы. Сюды прыводзяць сваіх дзяцей рабочыя бісквітнай фабрыкі, фарфора-фаянсавога завода, камбіната імя Фрунзе, а таксама жыхары суседніх вуліц.

У гадзін раніцы. Усе рэбаты ў зборы. Акуратна прычэсаныя, добра апранутыя, яны разыходзяцца па групах. Пачынаецца снеданне, на дрэнны апетыт тут ніколі не скардзяцца.

Пасля снедання — гульні і заняткі, нават у самых маленькіх. Зоя Трафімаўна Вялічка, выхавальніца малодшай групы, паказвае работы сваіх выхаванцаў. На белым аркушы паперы акуратна праведзены чырвоныя палоскі — малыя вуацаца малыя пэндзілкамі. І нічога, што малюнкі трохі прымітыўныя, іх аўтарам усяго па тры гады.

Малодшая група займае два вялікія пакоі. У адным дзеці забавляюцца, у другім адпачываюць. У першым — цацкі, лялькі, машыны, дзіцячая мэбля, кубкі, маленькі раяль, у другім — беласнежныя ложка.

У дзяцей чатырохгодкаў у гэты час праходзілі музычныя заняткі. У вялікай зале пад акампанемент піяніна яны спявалі вясёлыя песні пра зіму. Музычныя заняткі праводзяцца ў кожнай групе два разы ў тыдзень. Дзеці развучваюць песні, танцы, слухаюць класічную музыку.

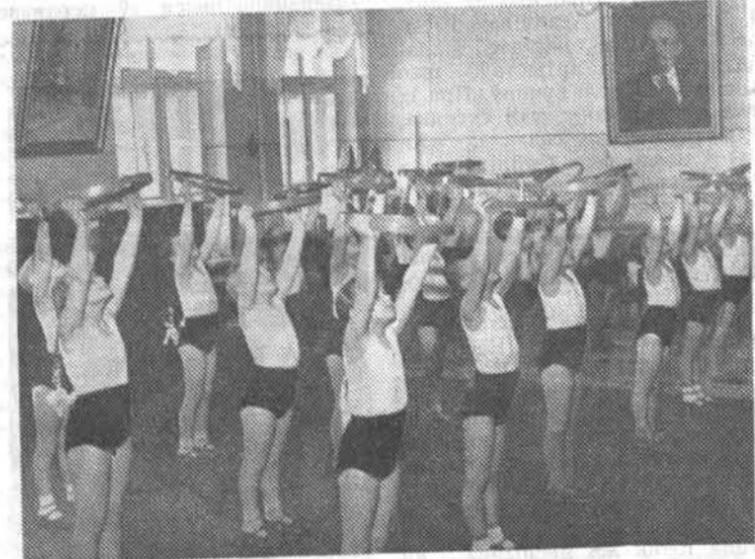
У сярэдняй групе выхавальніца Бэла Пятроўна Крук праводзіла заняткі «Апавяданне па малюнку». Дзеці вучыліся выказваць свае думкі, правільна выгаворваць словы, гукі.



Выхавальніца дзіцячага сада № 92 Л. Яшугіна праводзіць заняткі «Апавяданне па малюнку».

Калі малодшыя малююць яшчэ толькі палоскі, то шасцігадовыя дзеці ствараюць цэлыя карціны. Іх выхавальніца Людміла Аляксееўна Яшугіна паказала нам малюнкі дзяцей на тэму «Хто на чым хоча пакатацца». Пачынаючы ад каня і канчаючы ракетай, тут былі прадстаўлены ўсе віды транспарту. У пакоі старэйшых рэбят ёсць таксама куток для гульні з лялькамі і цацкамі, але ёсць тут і больш «сур'ёзныя» рэчы — настольныя гульні «У садзе і гародзе», «Рыбалоў», лічыльны матэрыял, акварыум з жывымі рыбкамі і нават тэрарыум.

Але вось заняткі скончаны. Цяпер на прагулку. Дзіцячы сад акружаны вялікім паркам, а непадалёку штучнае Камсамольскае возера. Летам дзеці зага-



Старэйшая група дзіцячага сада № 92 выконвае гімнастычныя практыкаванні.

раюць не горш, чым на ўзмор'і, але і зімой тут нядрэнна: снегавыя горкі, санкі, лыжы. На прагулцы выхавальніцы звяртаюць увагу дзяцей на розныя з'явы прыроды.

Пасля прагулкі абед і сон, а там хутка пяць гадзін, і бацькі забіраюць дзяцей дамоў. А дома не чапае вечара, каб падзіліцца з бацькамі і маці сваімі ўражаннямі, паказаць усё, чаму навучыўся за дзень у дзіцячым садзе.

Добра жывецца малым у са-

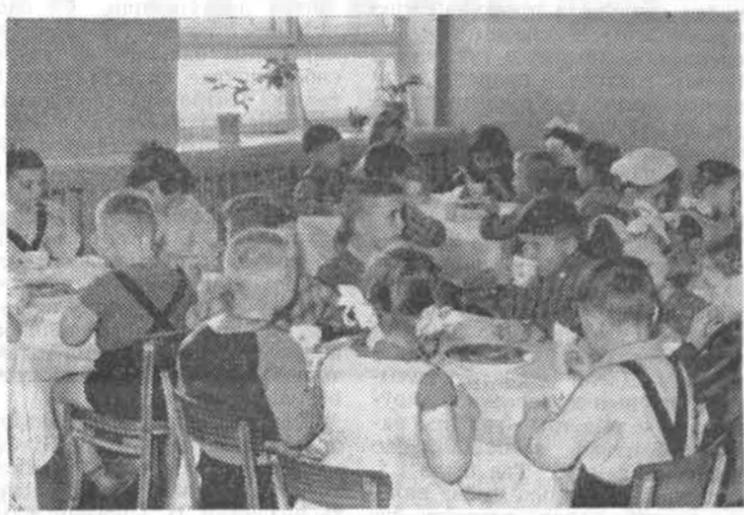
дзе, бацькі могуць быць спакойныя за сваіх дзяцей — яны добра дагляджаны. Есць тут свой урач і медсястра. Але асноўны іх занятак — прафілактыка. Дзецям рэгулярна робяць прафілактычныя прышчэпкі. Адзін раз у тры месяцы праводзіцца паглядзены медыцынска агляд, урач пільна сочыць за здароўем і фізічным развіццём кожнага дзіцяці.

— А колькі плаціць бацькі за тое, што іх дзеці наведваюць такі цудоўны сад? — з гэтым пытаннем мы звярнуліся да загадчыцы дзіцячага сада Манефы Фёдарэўны Кусавай.

— Плата, — адказала яна, — залежыць ад памеру заробтку бацькоў. Максімальная плата складае 10 рублёў у месяц (40 капеек у дзень) пры ўмове, калі бацькі зарабляюць больш за 120 рублёў у месяц. Мінімальнае плата — 4 рублі ў месяц (16 капеек у дзень). Астатнія выдаткі бярэ на сябе дзяржава.

Мы падзякавалі М. Ф. Кусавай і накіраваліся ў гарадскі аддзел народнай асветы, каб пазнаёміцца з работай іншых дзіцячых садоў Мінска.

— У горадзе, — паведаміла нам загадчыца Гарана Т. Н. Шакура, — працуе 147 дзіцячых садоў, іх наведвае 19 830 дзяцей ва ўзросце ад 3 да 7 год. 43 сады знаходзяцца ў рас-



У сталовай дзіцячага сада № 125.

параджэнні Міністэрства асветы, астатнія ў распараджэнні Саўнаргаса, Міністэрства будаўніцтва і розных буйных прадпрыемстваў. Свае дзіцячыя ўстановы маюць трактарны, аўтамабільныя заводы, завод запасных частак, паліграфічны камбінат і многія іншыя прадпрыемствы.

Усе дзіцячыя сады ў камплектаваны высокакваліфікаванымі работнікамі, толькі адных выхавальцаў у іх працуе 1247 чалавек.

Большасць дзіцячых садоў летам выязджае за горад на дачы.

Бацькі з вялікай ахвотай аддаюць сваіх малых у дашкольныя дзіцячыя ўстановы, таму з кожным годам мы будзем усё больш і больш. Да канца гэтага года адкрыецца яшчэ 20 дзіцячых устаноў. Дарэчы, цяпер іх нельга назваць дзіцячымі садамі, гэта, як мы называем, дзіцячыя камбінаты. У іх гадуюцца дзеці ад 2-х месяцаў да сямі год, што вельмі зручна для маці, якая мае двух-трох дзяцей розных узростаў: ёй не трэба будзе аднаго вадзіць у сад, а другога ў яслі. У будучым мы будзем адкрываць дзіцячыя ўстановы толькі тагога тыпу. Памяшканні для іх будуцца па тыпавых праектах, у пакоях многа святла, сонца. Кожная група мае свае душы і ваньны. Я вам раю наведваць які-небудзь камбінат.

І вось мы зноў сярод дзяцей — у дзіцячым садзе № 125 па вуліцы Святлова. Гэты сад працуе другі год, усё ў ім новае, вакол чысціня і ўзорны парадак. Загадчыца Ада Самуілаўна Сіроцінская з гордасцю паказвае нам гэты сапраўдны дзіцячы рай. Так, тут ёсць чым ганарыцца: вялікія светлыя пакоі для забаў і адпачынку, душавыя, беласнежная кухня, кабінет урача, жывы куток. А якая прыгожая дзіцячая мэбля, колькі цацак!

Мы заходзім у пакой для самых маленькіх. Дзесцімесячных дзяцей укладваюць спаць. Побач з Шурыкам, які яшчэ не прывык засынаць без мамы, клапатліва кладуць любімага гумавага зайку, — з ім хутчэй засне. У адносінах да дзяцей адчуваецца сапраўдная маці-рынская пяшчота і ласка.

У дзіцячым садзе для рэбят з невялікімі фізічнымі дэфектамі (сутуласць, скрыўленне пазваночніка, пляскаста ступні) арганізаваны заняткі па нарэгулячым гімнастыцы, якія прыносяць вялікую карысць.

Пакідаючы гэты сад, мы выносім адно ўражанне: добра, вельмі добра жывецца тут нашым дзецям! Інакш і не можа быць. Забяспечыць шчаслівае дзяцінства кожнаму дзіцяці — адна з найбольш важных і высакародных задач публіковай камуністычнага грамадства.

Т. РЭУТОВІЧ.

## ЗАБЯСПЕЧАНАЯ СТАРАСЦЬ

Калтуноў Максім Данилавіч — пенсіянер. Гэты чалавек пражыў доўгае і цікавае жыццё, але сказаць «пражыў» — гэта будзе не зусім дакладна, бо ў свае 73 гады ён яшчэ вельмі жвавы і да ўсяго цікавы чалавек.

Аб сваім жыцці Максім Данилавіч расказвае ахвотна і гаворыць, што пра яго можна было б напісаць цэлую аповесць.

«З малых год, яшчэ калі быў вясковым паствушом, я марыў стаць інжынерам. Дзякуючы Савецкай уладзе мая мара здзейснілася. Але ўсё магло скласціся інакш. Я нарадзіўся ў вёсцы Кадані Брэсцкай вобласці. Сям'я вялікая, братоў многа, а зямлі маленькі кавалачак, толькі курыцу прагнаць па баранне.

Многа гады з нашай вёскі людзей за мяжу ехала, мой старэйшы брат таксама ў Амерыцы «доллары каваў», як

тады ў нас гаварылі. Паехаў і я. Тры гады быў беспрацоўным, потым удалося ўладкавацца токарам у механічных майстэрнях. Усё роўна не салодкае бы-

ло жыццё, хоць і працаваў. А калі пачуў, што ў Расіі адбылася Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя, адразу ж вырашыў ехаць на Ракоўна. Прыехаў я ў Са-

веткі Саюз у 1920 годзе. І я горды, што разам з усім народам будаваў новае жыццё. Працаваў я на заводзе, вучыўся на рабфаку. Вывучыўся на інжынера і працаваў інжынерам-тарфянікам.

У час Вялікай Айчыннай вайны, быў у партызанах. Разам з усімі бараніў Радзіму ад нашэсця лютага ворага.

Цяпер я жыву ў Мінску, у мяне спакойная, забяспечаная старасць. Я маю двух сыноў, якія таксама сталі адукаванымі людзьмі, знайшлі сваё месца ў жыцці. Старэйшы Валянцін — інжынер, а Аляксандр нядаўна скончыў Рыжскае мастацкае вучылішча і зараз працуе мастаком-афарміцелем на паліграфічным камбінате імя Якуба Коласа.

Толькі ў такой краіне, як наша, дзе ўлада належыць народу, я змог дасягнуць у жыцці ўсяго, чаго жадаў, аб чым марыў».



М. Д. Калтуноў.



Георгій КОЛАС

У горадзе Віцебску прадуе адзін з лепшых тэатраў рэспублікі — Дзяржаўны драматычны тэатр імя Якуба Коласа. Гэтымі днямі мы пабывалі на яго пастаноўках. Прыезд наш у Віцебск пачаўся з прыемнай «непрыемнасці»: спазніліся на спектакль. Звычайна тут, як і ў іншых тэатрах, прадстаўленні пачынаюцца ў дзевятнаццаць гадзін. Разлічваючы на гэта, мы з'явіліся ў тэатр нават за гадзіну да нейкіх паўгадзіны. Але... спазніліся — ішоў ужо другі акт. Справа ў тым, што ў той дзень у зале тэатра быў незвычайны глядач — калгаснікі з аддаленых раёнаў вобласці. Шчыра кажучы, «незвычайны» — гэта не тое слова, бо сельскія жыхары здаўна ўжо сябруюць з тэатрам. Дзеля іх тэатр і пачынае ў пэўныя дні свае пастаноўкі на дзве або тры гадзіны раней, каб людзі паспелі ў час вярнуцца дамоў. Так было і ў наступныя некалькі дзён: вялікая плошча перад тэатрам на вечарах скрозь была занята калгаснымі аўтамабілямі.

Гарадскія аматары сцэны зайздросцілі тым, хто прыязджаў з сяла. У тэатры ж паказвалі прэм'еру, і не кожны з гараджан меў такую мажлівасць у гэтыя дні атрымаць білет на новае прадстаўленне.

Якая ж паказвалася прэм'ера? І чаму тэатр аддаваў перавагу высковаму глядачу?

На сцэне — раман Івана Шамякіна «Крыніцы». На першым плане — графічны абрыс крыніцы. Вёска і поплаў выслабляюцца ад зімовага снежнага покрыва. Шмат праталін. А крыніца, відаць, і ў зіму была полай. Толькі ля самай кромкі яе берагоў нядаўні мароз пакінуў ледзь прыкметную залізеласць, нібы заўчаснае срэбра на чалавечых скронях. А недзе за вёскай ужо палымнее святане веснавага ранку. Вось-вось выгляне сонца і першымі промянямі пырсне па скронях крыніцы.

Абуджаецца наваколле. Над вершалінамі дрэў, па-над палямі і гаямі лунае раздольная песня. Крыштальныя актывы прадвесня, нібы ўвабраўшы ў сябе чысціню і празрыстасць крыніцы, павольна плывуць са сцэны ў глядзельную залу. У іх — спадзяванні, чаканні, надзеі...

Веліч радавога барацьбіта за ўсенародную справу, бескампраміснага прынцыповасць маралі для ўсіх і кожнага ў савецкім грамадстве, — вось тое кола праблем, якія ўзнімаюцца ў творы праз адлюстраванне сучаснага побыту, узвядзенага да сацыяльнай ступені быцця.

І. Шамякін і Ю. Шчарбакоў беражліва абыходзіліся з кожным персанажам рамана, імкнуліся захаваць для сцэны як мага больш істотных сюжэтных яго паваротаў. Адсюль — шматлікасць сцэнічных карцін (звыш дваццаці).

Кожная карціна — гэта старонка рамана. Дастаткова перагарнуць старонку, і дзеянне пераносіцца з кабінета райкома на скрыжаванне дарог, потым на школьны двор, на кватэру калгасніцы і г. д.

Сцэна — не раман, на ёй не раскажаш усё, што змясцілася ў сотнях яго старонак. І гэтак «што» дапаўняецца ў пастаноўцы «Крыніцы» тэатральным «як». Мы бачым, як утульна сябе адчувае сельскі ўрач Наталля Пятроўна (артыстка Г. Маркіна) на кватэры ў свайго старога сябра-настаўніка Шаблюка. Па ўсім адчуваеш, што гэтая жанчына любіць прыгожую вопратку, мяккую мэблю і ўтульнасць, а потым, пачуўшы аб хворай дзяўчынцы, Наталля Пятроўна на нашых вачах кінецца ў далёкую вёску праз завіруху ў недарэчным сялянскім кажуху, і зробіць яна гэта не толькі па абавязку, а хутчэй па закліку сэрца.

Тое самае можна сказаць і пра старога настаўніка Шаблюка. Яго неспакойная, дзейсная натура яскрава і трапіна раскрыта артыстам Ц. Сяргейчыкам у сцэне сустрэчы з дырэктарам і вучнямі на школьным двары. Вось ён набліжаецца сюды, цяжка абаяючыся на свой кіёк пасля хваробы. Стомлена сеў за парту. Пільна глядзіць на сваіх выхаванцаў. Калі ж юнакі і дзяўчаты ў жартаўлівым, бадзёрным маршы крочаць на працу, Шаблюк — Сяргейчык нейкі час сядзіць у задуменні, з паглыбленым позіркам, потым, узняўшыся, рашуча кладзе свой кіёк на парту, падыхоўвае да класнай дошкі, бярэ ў рукі крэйду... Зноў невялічкая пауза. Памаладзеля паостаць... Адначасовы ўзмах галавы і рукі. Шаблюк з падкрэсленаю асалодай выводзіць на дошцы: «1-е верасня». Гэтай маўклівай сцэны ў рамане няма. Але ў ёй — шмат старога апавядання аб унутраным пераломе ў пакрыўджанай душы адстаўнога настаўніка, які адраджаецца дзеля вялікае справы свайго жыцця. Як тут не прыгадаць пасівелья скроні полай крыніцы на вокладцы кнігі! Мы ўвідавоўчкі бачым, як промні новага сонца кранулі іх залізеласць.

«Гэта была восень вялікага руху, восень разумнага перамяшчэння кадраў — з кабінетаў і ўстаноў, з цэхаў заводаў у майстарні МТС, у калгасы, бліжэй да зямлі. Тысячы людзей пакідалі абжытыя месцы і ехалі туды, куды клікала партыя», — піша Шамякін аб часе, які абудзіў герояў яго рамана да новых спраў і здзяйсненняў.

У спектаклі гэтыя тысячы прадстаўлены ў вобразах камуністаў Лемяшэвіча (арт. Ф. Шмакаў) і Валатовіча (арт. А. Ільінскі). Абодва героі на сцэне паўстаюць людзьмі вялікага сумлення і прынцыповасці.

Дакладнасць і верагоднасць спалучаюцца і ў выкананні Ф. Шмакавым ролі Лемяшэвіча. У спектаклі, як і ў рамане, гэты вобраз займае цэнтральнае месца. Ён рашуча і смела паўстае на абарону прынцыпаў высакароднай маралі супраць такіх людзей, як Бародка і Арэшкін, якія скажваюць яе.

Найбольш адпавядае свайму літаратурнаму арыгіналу ў групе адмоўных партрэтаў спектакля вобраз завуча школы Арэшкіна, створаны маладым артыстам, нядаўнім выпускніком Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута А. Мілаванавым. Арэшкін, якім яго намалюваў Мілаванаў, — слізкі, ліслівы, прыгладжаны і цыннічны. Аднак, верна яго ацаніўшы, вы не адразу знойдзеце «антыбіётых» супраць такога мікроба.

У спектаклі пераканаўча паказана, што такім, як Арэшкін, не месца ў савецкім жыцці. Дні іх злічаны.

«Крыніцы» — вельмі сучасны і, што трэба падкрэсліць, своечасовы, надзённы спектакль. Да таго ж ён сапраўды народны — па сваёй праблематыцы і па мастацкай архітэктоніцы. Нават колькасць дзеючых асоб (звыш сарака!) гаворыць сама за сябе. І гэтыя сорака чалавек — не проста сцэнічны персанажы. Выключная большасць з іх — жывыя, канкрэтныя тыпы, — ад невяліччай ролі партора калгаса Полаза (арт. А. Трус) да эпизядычнай фігуры школьнай прыбіральшчыцы Дар'і Пракопаўны (арт. М. Вялінская). Асабліва прыемнае ўражанне пакідае маладзёжная група артыстаў, што выконваюць ролі вучняў. Пра іх адна з глядачак, мая суседка, не вытрымаўшы, сказала: «Як яны ў комплексе дзейнічаюць!» У антракте я даведаўся, што яна — інжынер. Адсюль, відаць, і тэхнічнае вызначэнне. Гэта ж цудоўна: «у комплексе». Значыць, гаворачы тэатральнай мовай, — у ансамблі!

Галоўная пара з гэтага ансамбля — Алёша Касцянок (арт. Ф. Варанецкі) і Рая (арт. Л. Куцькіна) у фінале спектакля ідуць насустрач жыццю, насустрач вялікаму, палымнеючаму яскравымі промяням сонцу. На авансцэне — Міхась Лемяшэвіч. Ён гаворыць аб шчасці, да якога так імкнучца людзі. Імкнучца гэтак жа няспынна, як няспынна струменяць свае чыстыя воды вечно жывыя крыніцы.

Што можна дадаць да такога фіналу? Бадай што адно: мастацтва заўжды будзе моцным і плённым, калі яно будзе чэрпаць з такіх жыватворчых крыніц.

У 1957 годзе ў Мінску адбылася першая сустрэча барцоў класічнага стылю Беларусі і Югаславіі. Тады яна закончылася з лікам 7:1 у карысць беларускіх спартсменаў.

І вось на дыван зноў выйшлі барцы Беларода і Мінска. Югаслаўскія спартсмены надзвычай умела праводзяць свае сустрэчы ў стойцы. Нашы ж барцы больш вопытныя ў партэры. Аднак новыя міжнародныя правілы зьялі амаль да нуля гэту перавагу беларусаў. Цяпер адменена папераменная барацьба ў партэры. Сустрэча барцоў працягваецца дзесяць хвілін. Пасля пяці хвілін даецца адпачынак.

19 гадзін. Гучаць гімны Югаславіі і Беларусі. І вось ужо двое самых лёгкіх барцоў выйшлі на дыван.

У Івана Качаргіна, чэмпіёна краіны 1960 года, вопытны сапернік — Вукаў. Ён па ачках перамагае беларуса.

Чэмпіён Югаславіі Стэфан Дора з цяжкасцю стрымліваў атакі Драздова. Усё ж некалькі разоў ён аказаўся на дыване. Лік сустрэчы стаў роўным — 1:1.

Наўрад ці хто сумняваўся ў перамозе Алега Караваева, двухразовага чэмпіёна краіны. Ён па ачках выйграў у Мілюціна Рудаківіча.

Лёгкавагавікі Стэфан Хорват і Віталь Жыцянеў закончылі схватку ўнічыю. Таксама безвыніковымі аказаліся сустрэчы паўцяжкавагавікоў Міраслава Чытаковіча і Міхаіла Гаўрыша, самых цяжкіх барцоў Міліча Стойкава і Сяргея Залускага.

Дэмітрый Коган, паўлёгкавагавік, вельмі добра правёў сустрэчу з Іосіфам Ковачакам. Толькі выпадак выратаваў югаслава ад тушу. Агульны лік сустрэчы спартсменаў Беларода і Мінска — 5:3 у карысць гаспадароў.

## Наперадзе радасныя падзеі

Ніколі ў памяці жыхароў вёскі Марохарава Жыткавіцкага раёна не знікне адзін з лістападаўскіх дзён 1929 года, калі беднякі сабраліся на агульны сход, каб пагаварыць аб сваім далейшым жыцці. Вось тады і аб'ядналіся яны ў калгас, які носіць бессмяротнае імя вялікага Леніна.

Пераканаўшыся ў перавазе



Магілёў. Прадуктовы магазін «Спадарожнік». На здымку: прадаўшчыца Тамара Баговіч (справа) дапамагае вучанцы — выпускніцы сярэдняй школы Ганне Рэнькаса аформіць вітрыну.

калектыўнай гаспадаркі, у калгас затым уступілі сяліне з навакольных хутароў, якія ў 1938 годзе з дапамогай дзяржавы перасяліліся ў вёску Марохарава.

Непазнавальнай стала вёска Марохарава за 44 гады Савецкай улады. У дамах калгаснікаў стаяць шафы, нікеліраваныя ложка, швейныя машыны, радыёпрыёмнікі і іншае. Балоты ператвораны ў высокаўрадлівыя землі. Працадзень хлеба-робаў добра аплачваецца. Толькі першым авансам семі Мікалая Агіевіча, Аляксандра Макаравіча і многіх іншых атрымалі на 900—700 кілаграмаў хлеба, не лічачы іншых сельскагаспадарчых прадуктаў і грашовай аплаты працадня.

Растуць і культурныя запатрабаванні калгаснікаў. Зараз у вёсцы працуе сямігадовая школа, а побач з ёй заканчваецца ўзвядзенне цаглянага будынка школы-васьмігодкі.

З вёскі Марохарава вышла 6 настаўнікаў, 8 аграномаў, 27 механізатараў, якія працуюць у родным калгасе.

Есць у калгасе клуб, бібліятэка, электрастанцыя, радыёвузл, сельмаг, фельчарска-акушэрскі пункт, паштовае аддзяленне сувязі, ашчадная каса.

Прыгожай, светлай стала вёска Марохарава за гады Савецкай улады. А наперадзе — новыя радасныя падзеі.

**І. НОВІКАЎ.**  
Жыткавіцкі раён,  
Гомельская вобласць.

## У НОВЫМ ТЭХНІКУМЕ

На прасторнай плошчы імя Леніна ў Маладзечна ўзвышаецца светлы чатырохпавярховы будынак. Нядаўна ў ім справілі наваселле вучні кааператыўнага тэхнікума Белкаапсаюза — маладой навучальнай установы,

створанай два з лішнім гады таму назад.

У новым будынку — 18 прасторных аўдыторый, добра абсталяваныя кабінеты лічылнай тэхнікі, фізікі, хіміі, арганізацый тэхнікі кааператыўнага гандлю. Есць вялікая актавая і спартыўная зала, бібліятэка.

З розных куткоў Беларусі і

суседняй Смаленскай вобласці прышлі сюды маладыя работнікі спажывецкай кааперацыі, каб атрымаць спецыяльныя веды, неабходныя для арганізацыі культурнага гандлю ў вёсцы.

На двух аддзяленнях тэхнікума — бухгалтарскім і планавым — побач з агульнаадукацый-

нымі дысцыплінамі вывучаюцца спецыяльныя — бухгалтарскі ўлік, статыстыка, гаспадарчае вылічэнне, эканоміка кааператыўнага гандлю, таваразнаўства і цэлы рад іншых прадметаў. Навучэнцы ўжо ў працэсе заняткаў атрымліваюць глыбокія практычныя навыкі. Яны знаёмяцца з вытворчасцю прадукцыі, яе відамі, гатункамі, расфасоўкай, правіламі захавання і г. д.

Вясной будучага года адбудзецца першы выпуск бухгалтараў і планавікоў, падрыхтаваных кааператыўным тэхнікумам. Маладыя спецыялісты паедуць на сяло.

**В. КІРСАНАЎ.**

На здымках: 1. Будынак кааператыўнага тэхнікума ў Маладзечна. 2. На практычных занятках па хіміі.

**НАШ АДРАС**

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў: Мінск, паштовая скрынка № 14.

**РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.**

